

Pienestä suureksi

Jeesus esitti opetuslapsilleen tällaisen vertauksen: "Taivasten valtakunta on kuin sinapinsiemen, jonka mies kylvi maahansa. Se on pienin kaikista siemenistä, mutta kun sen taimi kasvaa täyteen mittaansa, se on puutarhan kasveista suurin. Lopulta se on kuin puu, niin että taivaan linnut tulevat ja pesivät sen oksille." Vielä hän esitti heille vertauksen: "Taivasten valtakunta on kuin hapate. Kun nainen sekoitti sen kolmeen vakalliseen jauhoja, koko taikina happani." Matt. 13: 31-33

Arvoisat juhlavieraat, Ärade festpublik, hyvät sanankuulijat,

Tämän päivän raamatunpaikka kertoo yhdestä elämän ihmeestä. Kasvun ihmeestä. Jeesus vertaa Jumalan valtakuntaa sinapinsiemeneen: se on pienin kaikista siemenistä, mutta siitä kasvaa puutarhan suurin puu.

Tuo kasvun ihmeen viesti on ytimeltään siinä, että äärimmäisen pienestä voi tulla suuri. Siis lauseessa: pienestä voi tulla suuri.

1. Pienestä voi tulla suuri on toivon lause.

Kun pidämme vastasyntyntä lasta käsillämme, otteessamme on jotain erityistä. Me pidämme lasta sylissämme varoen ja varjellen, huolehtien siitä, että ote on turvallinen ja vakaa. Mutta siinä ei ole kaikki, erityiseen otteeseen kuuluu myös katse. Me katsomme lasta rakkauden läpi ja jollain salatulla tavalla näemme paitsi nykyhetken myös tulevan.

Pienen lapsen äiti tai isä kysyy mielessään lapseltaan: mitähän sinusta tulee? Miltähän sinä näytät tulevina vuosina? Millainenhan on sinun elämäsi? Miten maailma ottaa sinut vastaan vuosien ja vuosikymmenten kuluttua?

Ehkä tulevina vuosina äidin tai isän mielensisäinen kysymys "mitähän sinusta tulee" voi kääntyä myös sanoiksi, rohkaisuksi: Sinusta voi tulla mitä vaan.

Ajatelkaapa sitä katsetta, jolla tämä lause pienelle lapselle sanotaan. Sinusta voi tulla mitä vaan. Ehkä lohdutuksen hetkellä kun lapsi on epäonnistunut tai kokee epävarmuutta. Ehkä aivan

lähietäisyydeltä syliin rutistaen ja korvaan kuiskaten kun takana on tappio koulussa tai nöyryytys kaveripiirissä. Ehkä vanhemman oman avuttomuuden keskellä kun hallinnan tunne rakoilee ja halu rohkaista lasta ei meinaa löytää sanoja. Tai ehkä se joskus sanotaan myös sellaisella vanhemman päättäväsyydellä, jossa vanhemman oma kunnianhimo ja lapsen tahto menevät keskenään sekaisin, mutta jossa kuitenkin samalla näkyy toivo siitä, että pienestä voi tulla suuri.

***

Pienestä voi tulla suuri. Tässä kirkkosalissa on tänään koolla yksi instituutio, jolla on erittäin upea ja kunniakas historia pienten alkujen kasvattamisessa. Suomen eduskunta. Ajatelkaapa millaisista pienistä siemenistä eduskunta aloitti. Olemme juuri loppuneen juhluvuoden ajan listanneet asioita, joissa pienestä on tullut suuri.

Vi har ett av världens tryggaste, stabilaste och mest jämställda samhälle - ett samhälle där ordet är fritt, där rättvisan förverkligas och där de små barnen tryggt själva kan gå till skolan, där de undervisas av utmärkta lärare.

Voimme monessa mielessä ajatella päivän raamatunpaikan sanojen kohdalla Suomea: "...sen taimi nousee maasta ja kasvaa kaikista puutarhan kasveista suurimmaksi..." Jos jollakin instituutiolla on hyvät näytöt sinapinsiementen kasvattamisessa suuriksi, upeiksi puiksi, niin eikö se ole Suomen eduskunnalla. Voimme helposti ajatella, että vuosikymmenten varrella kansan edustajat ja valtion vaalijat ovat katsoneet Suomea ja esittäneet mielessään kasvattajan kysymyksiä maaillemme – mikähän sinusta tulee, millaisessa maailmassa sinä kasvat, miten sinä pärjää. Monta oikeaa päätöstä on tehty, monta oikeaa lakia säädetty ja monta ihmistä on antanut elämänsä vuodet tähän kasvun rakennukseen.

***

Kasvattajan toivosta tai poliitikon voimakastahtoisuudesta huolimatta elämässä yleensä on vaikea saada kaikkia pieniä alkuja kasvamaan. Valtaosa hyvistä ideoista ei koskaan kannata toteutukseen. Valtaosa unelmista hautautuu. Valtaosa hyvistä ja hienoista hankkeista jää kesken ja unohtuu.

On vaikea löytää ja erottaa ne pienenpienet siemenet, joissa on hyvä kasvun potentiaali. On vaikea osata ravita kasvua oikein. On vaikea pitää sitkeät rikkaruohot loitolla.

Mutta mahdollista se on. Siitä kertoo Suomen tarina. Ja siihen rohkaisee päivän evankeliumi. Pienestä voi tulla suuri – tämä on toivon lause.

2. Pienestä voi tulla suuri on pelon lause.

Pienestä voi tulla suuri kertoo kuitenkin myös muusta kuin toivosta.

“Tästä voi tulla mitä vaan” sanoo huolestuttavan kriisin alla turvallisuuspolitiikan asiantuntija. Hän näkee, että pienestä asiasta on kasvamassa hallitsematon kriisi. Lääkäri voi todeta silmille näkymättömästä solunäytteestä, että potilaan päivät ovat luetut.

Myös paha lähtee kasvuun pienestä siemenestä. Pieni kirjoitettu tai sanottu paha sana jää itämään mieleemme ja kasvaa kuiluksi meidän ja sanojan väliin.

***

Olen kuunnellut ihmisten kertomuksia suvuistaan sadan vuoden takaa. Sata vuotta sitten elettiin sitä kevättä, jonka jälkeen nuori ja kokematon lakimies sai ensimmäisen työtehtävänsä. Hänen tehtävänä oli toimia tuomarina leirillä ja määrätä kuolemantuomioita punavangeille. Sata vuotta sitten elettiin sitä kevättä, jonka jälkeen toinen nuori päätyi sille samalle leirille vangiksi. Tämän nuoren miehen kohtaloksi ei tullut saman ikäisen maanmiehen määräämä tuomio vaan olosuhteet, jossa kuolemanpelko oli joka päivä läsnä ja jossa kasvun sijasta kuihduttiin – syömällä erilaisia korvikkeita juurista ja puista ja metsästämyllä sammakoita tai rottia.

Erialaisten sisällissotakertomusten äärellä olen useasti miettinyt, mikä siemen on istutettu suomalaiseen yhteiskuntaan vuonna 1918, silloin kun tuhannet suomalaiset ovat tarttuneet puolin ja toisin aseeseen ja olleet valmiit surmaamaan maanmiehiään? Mistä se on johtunut ja mikä on lähtenyt kasvamaan? Toisaalta olen kysynyt, mikä siemen myöhemmin istutettiin ihmisiin, jotka leirillä olivat vangittuna tai jotka olivat sinne osoitettuna heitä vartioimaan. Mikä siemen silloin on lähtenyt kasvamaan?

***

Sisällissodan muistovuotena on kysyttävä, kuinka sovinnon ja yhteyden siemenet kasvaisivat suureksi ja kuinka riidan, katkeruuden ja tuhon siemenet eivät kasvaisi.

Olen parin viimeisen vuoden aikana useamman kerran puhunut hyvántahtoisen puheen ja hyvántahtoisen kuuntelemisen puolesta. Sen puolesta, että haluaisimme puhua toisillemme suoraan ja avoimesti, mutta tekisimme sen toista kunnioittaen.

Sen puolesta, että haluaisimme kuunnella ja antaa toiselle mahdollisuuden tulla ymmärretyksi sen sijaan, että pohdimme jo ensimmäisen sanan kohdalla, kuinka voisimme ymmärtää toisen mahdollisimman väärin.

Vääränlaisesta puheesta tai väränlaisesta ymmärtämisestä helposti syytetään toistuvasti samoja ihmisiä tai samoja ryhmiä. Itse olen kuitenkin taipuvainen uskomaan, että tämä on kyllä valitettavasti meitä kaikkia yhdistävä piirre, johon meissä kaikissa on siemen odottamassa.

Detta löses inte genom att begränsa tal eller förståelse eller genom ovidkommande regler och anvisningar. Detta kan lösas genom att vi har vilja att se senapsfröet i varandra, alltså det som påminner oss om att vi är människor. Och detta löses genom att vi tillsammans igenkänner de hoppets frön som vi vill odla. Och att vi tillsammans igenkänner hatets frön, dem som vi inte vill odla och nära.

Osallisuuden, arvostuksen, reiluuden ja kunnioituksen kokemus on edellytys yhteydelle. Samalla meillä on oltava päättäväisyys kohdata se paha olo, jota tässä maassa yhä on. Suurella osalla suomalaisista menee paremmin kuin koskaan. Mutta pienellä osalla vastaavasti huomattavan huonosti. Vaikka turvallisuus lisääntyy, turvallisuuden tunne vähenee. Vaikka hyvinvointi lisääntyy, sen puute paikallisesti näyttää kylmät kasvonsa. Tässä maassa on liian monta lasta, joiden kohdalla vanhempien toivoa täynnä oleva kasvun katse on liian lyhyt tai puuttuu kokonaan.

***

Rohkaisun ja toivon siementen kasvattaminen sekä toisaalta pelon ja vihan siementen vähentäminen ovat vaativia tehtäviä. Luulen aavistelevani oikein, että tässäkin salissa istuu suuri joukko valmistelijoita, esittelijöitä, päättäjiä ja toimeenpanijoita, jotka ovat tunteneet vastuun taakan joskus suorastaan murskaavan suurena.

Siksi on hyvä muistaa myös seuraava asia. Pienestä voi tulla suuri on myös armon lause. Ei pelkästään toivon tai pelon lause vaan myös armon lause.

3. Pienestä voi tulla suuri on armon lause.

Poliitikko, joka sydämestään rakentaa hyvää yhteiskuntaa, mutta ei meinaa saada päätöspöytäan asti toiveitaan väsy. Kasvattaja, joka hyvistä toiveistaan ja rakkaudestaan huolimatta näkee lapsensa epäonnistumisia, väsy. Päättäjä, joka huomaakin toivon siementen itävän vihan puiksi, lannistuu.

Jeesuksen vertaus on juuri tässä meille kaikille rohkaisuksi. Kristityn näkökulmasta pienestä tullaan suureksi sittenkin Jumalan lahjana ja sallimuksesta. Kasvu on sittenkin kiinni muusta kuin kasvajasta.

Jumala rakastaa sitä, mikä ei ole mitään. Jumala rakastaa pientä, alamittaista, rumaa, syntistä, heikkoa, sitä mikä ei ansaitse tulla rakastetuksi. Näin Jeesus toimi. Hän meni paikkoihin, jotka

kunnon kansalaisina itseään pitävät kiersivät kaukaa. Hän ei koskaan häpäissyt syntisiä vaan syleili heitä armollaan ja rakkaudellaan.

Ja näin myös kirkko yrittää toimia. Kirkko toimii siellä, missä alut ovat erityisen pieniä, missä sinapinsiemenet ovat aivan olemattomia, missä visiopapereiden ja viestintäsuunnitelmien henki on kaukana, mutta missä ihminen on vieressä.

Jeesus itse oli maailmassa taivasten valtakunnan sinapinsiemen. Siemen, joka kuoli ja ylönnousi meidän vuoksi, jotta meidän ei tarvitsisi kohdata tulevaisuutta ahdistuneen pelon vallassa, kyynisenä tai katkerana, vastuuntunnon lamauttamina – vaan luottavaisesti kuin taivaan linnut.

***

Hyvät sanankuulijat, teille, jokaiselle tämän arvovaltaisen seurakunnan jäsenelle haluan lopettaa saarnani kahteen kysymykseen ja yhteen lupaukseen.

Ensinnäkin kysyn sinulta, mikä on se pieni hyvä siemen, jota juuri sinun pitäisi vaalia ja rohkaista kasvamaan toivon hengessä?

Toiseksi kysyn sinulta, mikä on se pieni paha siemen, jonka kasvaminen juuri sinun pitäisi saada lakkaamaan?

Kysymysten lisäksi haluan myös luvata:

Silloin kun omassa tehtävässäsi rohkeus ei kannu, silloin kun omassa tehtävässäsi vastuu on liian suuri, silloin kun omassa tehtävässäsi epäonnistuminen on kohdalla – juuri silloin voit luottaa Kristuksen armoon. Siihen, että Jumalan silmissä keskeneräinen on jo valmis. Siihen, että Jumalan silmissä matkalla oleva on jo perillä. Siihen, että Jumalan silmissä pieni on jo suuri. Amen.